

Klíčová slova: voda, rituál, čistota, ženy, intimita

Klíčová slova anglicky: water, ritual, purity, women, intimacy

Anotace

Tato diplomová práce se zabývá rituální čistotou židů v *mikve*. *Mikve* je židovská rituální lázeň, která musí splňovat určitá náboženská nařízení, aby mohla být vnímána jako rituálně způsobilá. Veškerá nařízení a zákony týkající se provozu, konstrukce a vody, která smí být použita v lázni, jsou popsány v *Mišně* v traktátu *Mikva'ot*. Základem pro rituální způsobilost *mikve* je voda, která musí mít odtok i přítok. *Mikve* slouží k obnově rituální čistoty osobě, která se stala rituálně nečistou. Tento rituál pochází z dob darování Desatera přikázání na Sinaji. Pravděpodobně první, kteří tento rituál praktikovali, byli kněží. Ti se znečistili při kontaktu s mrtvým tělem, mršinou zvířete či hada, po výronu semene nebo poluci. V období prvního Chrámu se z různých „nečistot“ očišťoval celý židovský národ včetně dětí. Poté, co byl Chrám zničen, se zákony o čistotě a nečistotě změnily. Dnes *mikve* navštěvují ženy poprvé před svatbou, poté po každé menstruaci a po porodu. Muži nejsou od zničení Chrámu povinni očistný rituál praktikovat, ale přesto se i dnes ortodoxní Židé a chasidé očišťují před tzv. Vysokými židovskými svátky (*Roš ha-šana* a *Jom Kipur*) a někteří i po pohlavním styku. Výjimku tvoří písaři svitků *Tóry* a *mezuz*, kteří jsou povinni očistit se v *mikve* vždy před tím, než začnou pracovat na svatém textu. Ponoření do *mikve* je také povinností konvertitů na judaismus, dokonce se tento akt stává závěrečnou částí přestupného ceremoniálu. Před ponořením do *mikve* je nutné provést fyzickou přípravu, která spočívá v důkladném očištění těla. Pohled na to – co je „čisté“ nebo „nečisté“ je však v tomto případě pouze spirituální. Tento rituál židé praktikují necelé 3 tisíciletí a to ve velmi podobné režii. Práce popisuje vývoj rituálu napříč světem. Kapitola *Mikve* v diaspoře čtenářům odhaluje první nálezy *mikve* v Izraeli, italská a německá diaspora uvádí příklady *mikve* z období antiky a středověku. Středověké *mikve* aškenázských židů měly svou specifickou formu, které práce věnuje pozornost.

Nakonec je čtenáři představeno moderní prostředí *mikve* dnešního světa. Součástí práce je vlastní terénní výzkum, jenž zahrnuje rozhovory s ortodoxními Židy, kteří tento rituál praktikují a záznamy o dochovaných i nedochovaných rituálních lázních na historickém území České republiky. Tyto záznamy jsou uvedeny v tabulkách v příslušných kapitolách. Abychom

lépe porozuměli výskytu rituálních lázní na historickém území Čech, je zde popisován historický vývoj židovského osídlení v českých zemích.